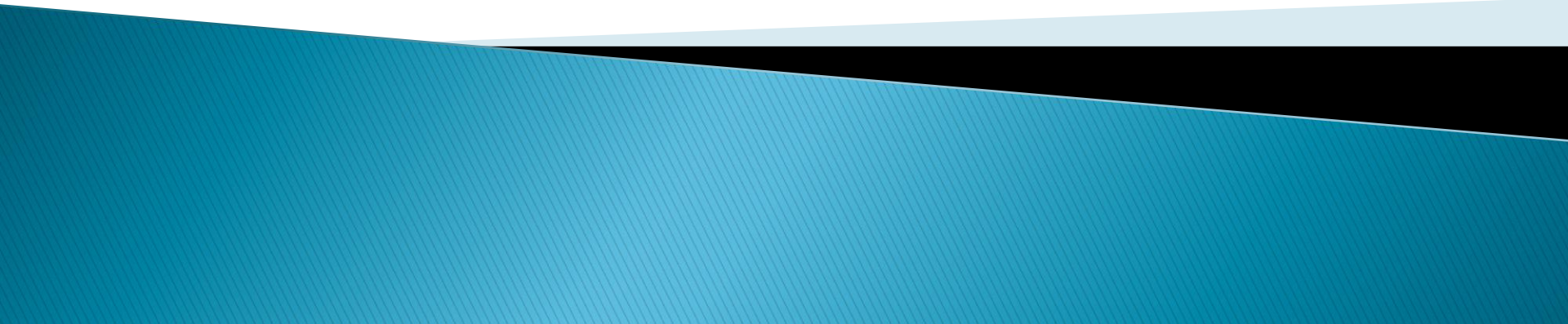

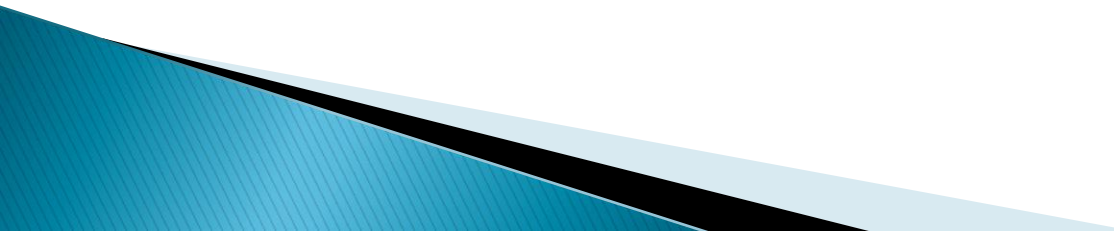
Źródła finansowania polityki rozwojowej UE

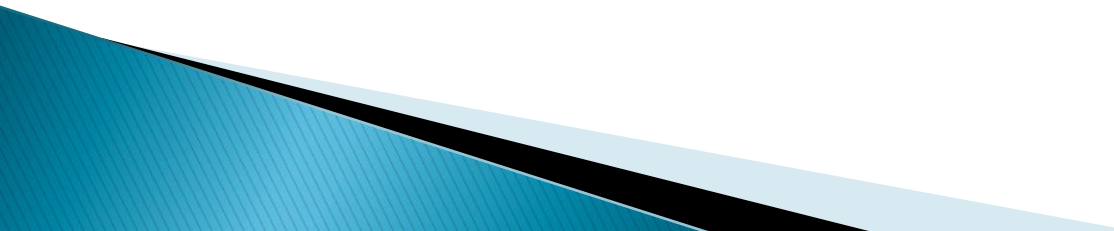
Agenda

- ▶ Źródła finansowania pomocy rozwojowej przez UE.
 - ▶ Rola budżetu UE w finansowaniu pomocy rozwojowej.
 - ▶ Działania tematyczne a geograficzne.
 - ▶ Instrument Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju.
 - ▶ Europejski Instrument Sąsiedztwa.
 - ▶ Instrument Pomocy Przedakcesyjnej II.
 - ▶ Instrument Partnerstwa.
 - ▶ Instrument na rzecz Grenlandii.
 - ▶ Europejski Instrument na rzecz Demokracji i Praw Człowieka.
 - ▶ Instrument na rzecz Przyczyniania się do Stabilności i Pokoju.
 - ▶ Instrument Współpracy w dziedzinie Bezpieczeństwa Jądrowego.
-

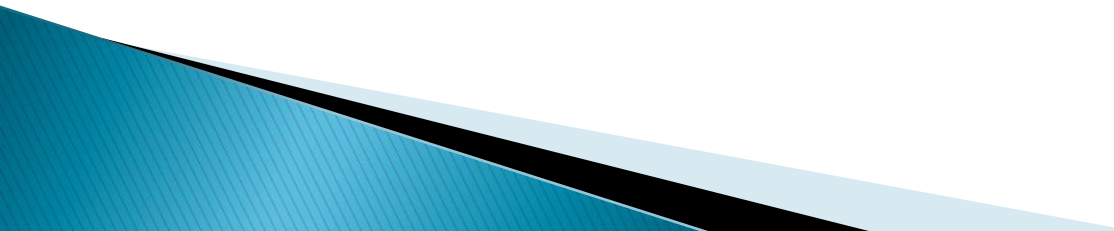
Źródła finansowania pomocy rozwojowej przez UE

- ▶ Budżet UE
 - ▶ Europejski Bank Inwestycyjny
 - ▶ Europejski Fundusz Rozwoju
-

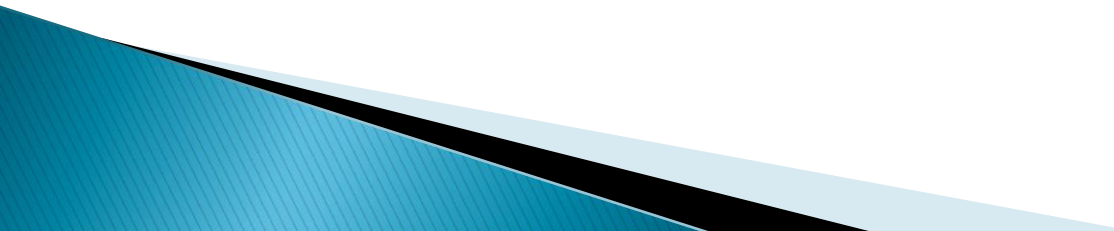
Rola budżetu UE w finansowaniu pomocy rozwojowej

- ▶ Unia Europejska odgrywa znaczącą rolę w udzielaniu pomocy rozwojowej państwom rozwijającym się.
 - ▶ Wśród wydatków budżetowych UE, jedną z istotnych pozycji stanowią wydatki na rzecz współpracy rozwojowej.
 - ▶ Działania zewnętrzne, finansowane z budżetu UE, obejmują działania o charakterze ogólnym, jak również działania dedykowane wyszczególnionym grupom państw lub obszarom geograficznym.
-

Działania ogólne UE w ramach polityki rozwojowej

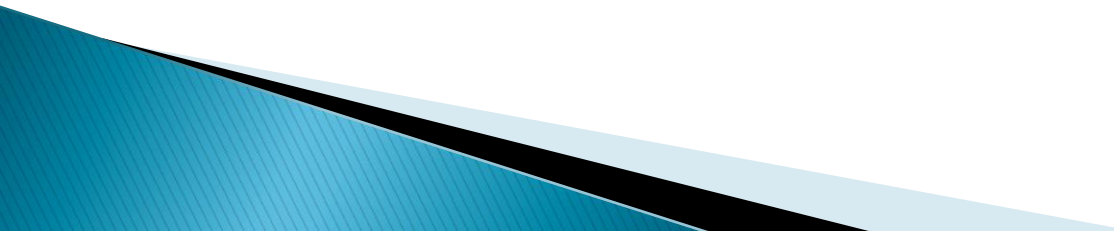
- ▶ Pomoc rzeczowa i humanitarna.
 - ▶ Pomoc w czasie kryzysu.
 - ▶ Działania w ramach polityki dotyczącej rybołówstwa.
 - ▶ Wsparcie finansowe programów instytucji pozarządowych i międzynarodowych.
 - ▶ Działania w dziedzinie ochrony środowiska, wykraczające poza terytorium UE i mające na celu poprawę efektywności korzystania z priorytetowych dóbr publicznych – klimatu oraz energii.
 - ▶ Finansowanie wydatków operacyjnych instytucji działających na rzecz polityki rozwojowej.
-

Działania UE na rzecz grup państw w ramach pomocy rozwojowej

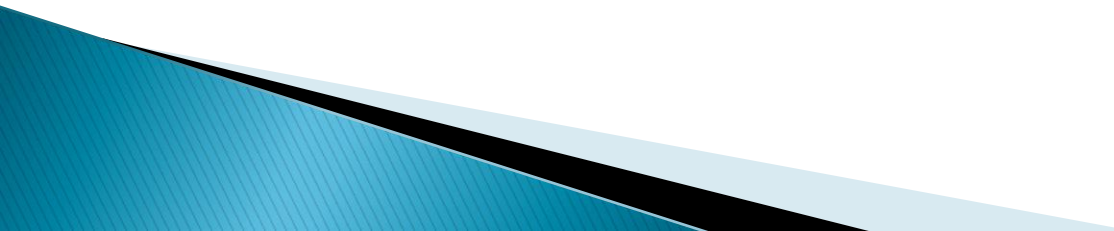
- ▶ Wsparcie dla państw Bałkańskich.
 - ▶ Pomoc państwom Wspólnoty Niepodległych Państw.
 - ▶ Pomoc państwom regionu Morza Śródziemnego niezrzeszonym w UE.
 - ▶ Pomoc państwom rozwijającym się Azji, Ameryki Południowej i Środkowej.
-

Instrument	Przeznaczenie	Forma	Budżet
Instrument Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju (DCI)	Ameryka Łacińska, Azja, Azja Środkowa, rejon Zatoki Perskiej, Afryka Południowa oraz globalne wsparcie tematyczne	Geograficzny i tematyczny	19,7 mld E UR
Europejski Instrument Sąsiedztwa (ENI)	16 państw sąsiadujących z państwami europejskimi, Rosja (współpraca regionalna i transgraniczna)	Geograficzny	15,4 mld E UR
Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA)	Bałkany i Turcja	Geograficzny	11,7 mld E UR
Instrument Partnerstwa (PI)	Kraje uprzemysłowione	Geograficzny	955 mln EU R
Instrument na rzecz Grenlandii	Grenlandia	Geograficzny	184 mln EU R
Europejski Instrument na rzecz Wspierania Demokracji i Praw Człowieka (EIDHR)	Wspieranie demokracji i praw człowieka	Tematyczny	1,3 mld EU R
Instrument na rzecz Przyczyniania się do Stabilności i Pokoju	Stabilność polityczna i budowanie pokoju	Tematyczny	2,3 mld EU R
Instrument Współpracy w dziedzinie Bezpieczeństwa Jądrowego	Bezpieczeństwo jądrowe	Tematyczny	225 mln EU R
Europejski Fundusz Rozwoju (EFR)	AKP oraz kraje i terytoria zamorskie (KTZ)	Geograficzny	29,1 mld E UR

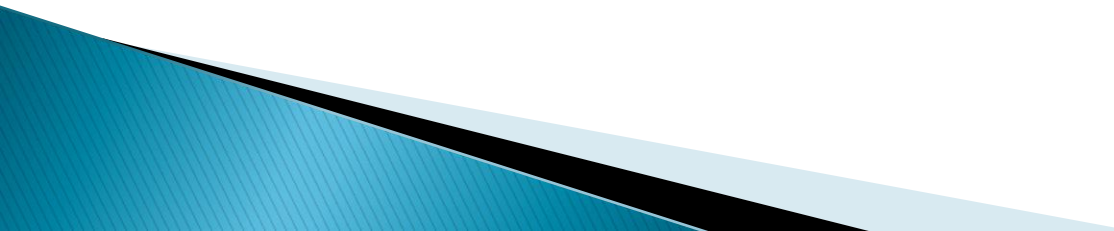
Instrument Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju

- ▶ Instrumentem wyodrębniony z działu czwartego budżetu UE, dedykowany największej liczbie państw-beneficjentów.
 - ▶ Został on ustanowiony mocą rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1905/2006 z dnia 18 grudnia 2006 r.
 - ▶ Stanowi jeden z programów Unii Europejskiej mający na celu wspieranie polityki zewnętrznej oraz działanie na rzecz rozwoju państw rozwijających się.
-

Istota DCI

- ▶ Działalność jest spójna z zasadami określonymi w europejskim konsensusie na rzecz rozwoju.
 - ▶ Głównym celem współpracy jest ograniczenie, a w perspektywie długoterminowej, eliminacja ubóstwa.
 - ▶ Państwa UE zobowiązują się do stwarzania korzystnych warunków dla trwałego rozwoju społecznego, gospodarczego i w dziedzinie środowiska, a także konsolidacji i wspierania demokracji, praworządności, dobrych rządów, praw człowieka i odpowiednich zasad prawa międzynarodowego.
-

Beneficjenci Instrumentu Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju

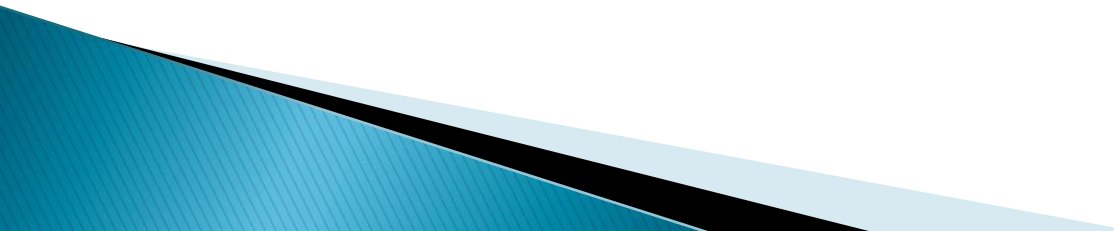
- ▶ Państwa rozwijające się, które znajdują się na liście beneficjentów pomocy DAC OECD (z wyjątkiem tych, które otrzymują wsparcie w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju, Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa lub są sygnatariuszami Umowy o Partnerstwie między AKP a UE, z wyłączeniem RPA).
 - ▶ Państwa w regionach Ameryki Południowej i Środkowej, Azji, Południowej Afryki oraz Bliskiego Wschodu.
-

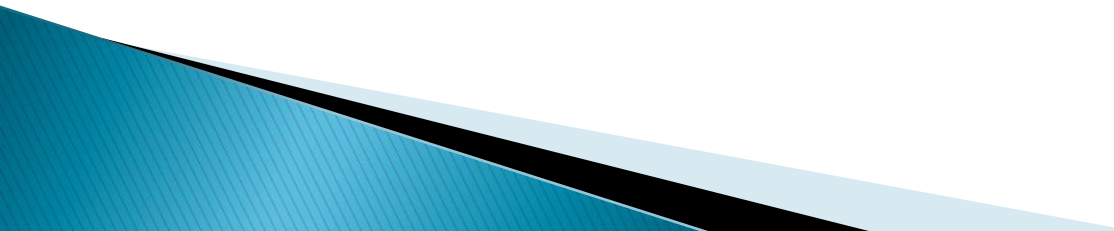
Państwa wyeliminowane z grona beneficjentów DCI

- ▶ Państwa i terytoria charakteryzujące się średnim lub wysokim dochodem wśród państw otrzymujących oficjalną pomoc rozwojową OECD.
- ▶ Kraje wytwarzające więcej niż 1% światowego PKB.

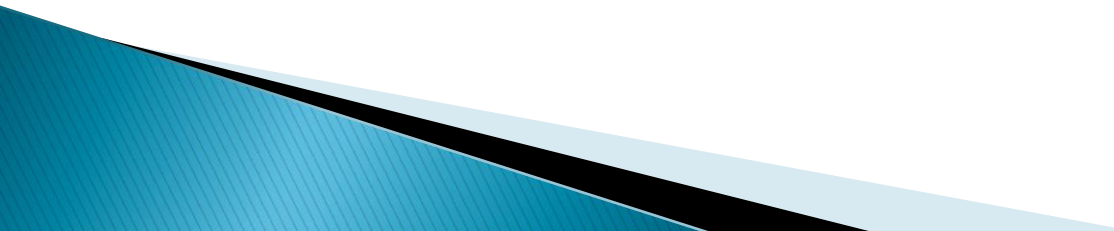
Powyższe ograniczenia dotyczą m.in.: Chin, Indii oraz Indonezji.

Pula środków finansowych DCI

- ▶ Wysokość środków pierwszego DCI wynosiła 16,9 mld EUR do wykorzystania w 7-letnim okresie obowiązywania.
 - ▶ W drugiej edycji (trwającej do roku 2020) przewidziano ponad 19,6 mld EUR do wykorzystania na programy geograficzne, tematyczne oraz realizację programu panafrykańskiego, na które przydzielono kolejno: 11,8 mld EUR, 7 mld EUR oraz 0,845 mld EUR.
-

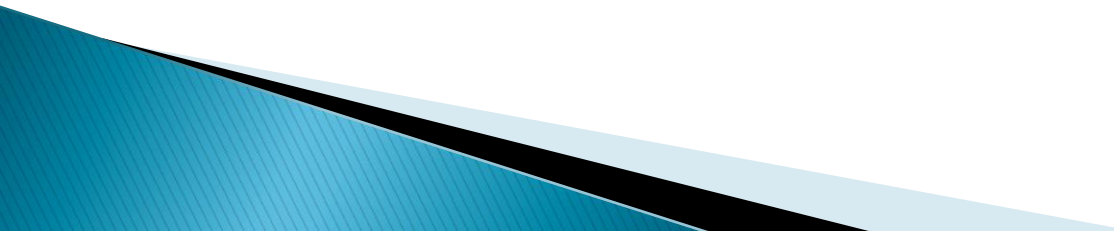
Priorytety DCI

- ▶ Programy geograficzne, służące realizacji celów w obszarach:
 1. demokracji, praw człowieka i wolnych rządów (w tym praw kobiet i dzieci, walki z korupcją, władz lokalnych oraz społeczeństwa obywatelskiego);
 2. zrównoważonego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu gospodarczego;
 3. innych mających znaczenie dla rozwoju, tj. migracji i zapobieganiu konfliktów.
-

Podział środków finansowych programu tematycznego DCI: globalne dobra publiczne oraz wyzwania o skali światowej (5,1 mld EUR)

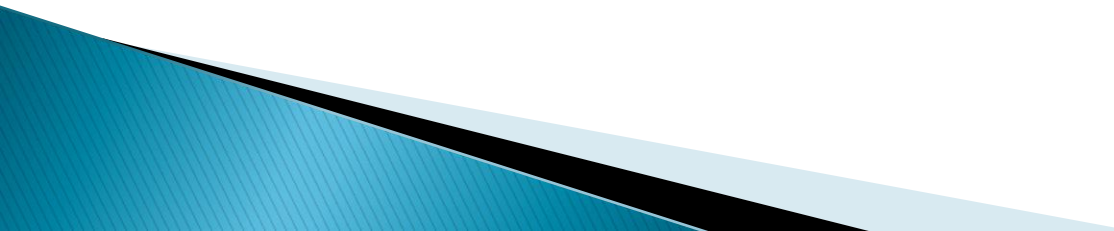
Priorytety DCI

- ▶ Działania, które z różnych powodów nie mogą być zrealizowane za pomocą programów geograficznych lub które mają charakter wielokrajowy, przekrojowy lub multiregionalny.
 - ▶ W poczet zadań tematycznych zaliczono działania dotyczące wyzwań na skalę światową oraz działania wdrażające inicjatywy na poczet przyszłych działań.
-

Priorytety DCI

- ▶ Wspieranie partnerstwa między UE a Afryką jako całością oraz wspieranie inicjatyw między nimi.
- ▶ Działania są prowadzone w zasięgu regionalnym lub kontynentalnym i nie są rozbite na poszczególne państwa. Priorytetami jest zapewnienie wsparcia w pięciu strategicznych obszarach:
 1. pokoju i bezpieczeństwa,
 2. praw człowieka oraz demokratycznych rządów,
 3. rozwoju człowieka,
 4. zrównoważonego rozwoju oraz integracji regionalnej,
 5. zagadnień globalnych i przekrojowych.

Europejski Instrument Sąsiedztwa

- ▶ Wspiera Europejską Politykę Sąsiedztwa (EPS).
 - ▶ Został ustanowiony Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 232/2014 z dnia 11 marca 2014 r. i stanowi strategiczną ciągłość celów poprzednich programów współpracy: Partnerstwa Wschodniego (dla krajów Europy Wschodniej) i Unii dla Śródziemnomorza (dla południowych sąsiadów UE).
-

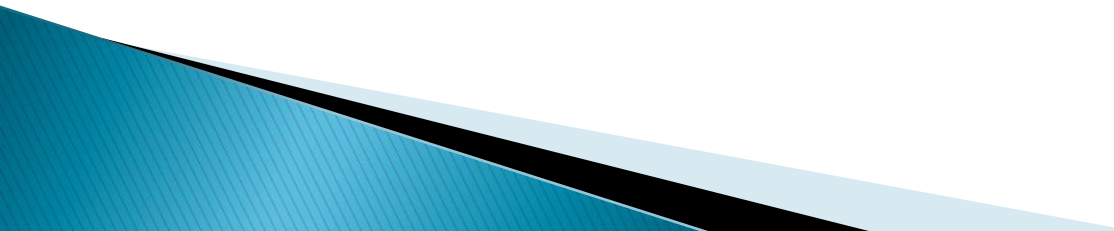
Beneficjenci Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa

- ▶ Zasięg geograficzny Instrumentu obejmuje państwa EPS: Algierię, Egipt, Izrael, Jordanię, Liban, Libię, Maroko, Okupowane Terytorium Palestyny, Syrię, Tunezję, Armenię, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzję, Mołdawię i Ukrainę.
- ▶ Rosja, jako sąsiad Unii Europejskiej, bierze udział w aktywnościach transgranicznych i jest strategicznym partnerem w regionie na podstawie umowy ramowej z UE, jednak nie wchodzi w poczet państw-członków EPS.
- ▶ Wśród podmiotów, które kwalifikują się do dofinansowania można wyróżnić zdecentralizowane instytucje w państwach partnerskich, organizacje regionalne i międzynarodowe, międzynarodowe instytucje finansowe oraz podmioty pozarządowe.

Rodzaje wsparcia przez ENI

- ▶ W formie programów dwustronnych obejmujących wsparcie dla jednego państwa.
 - ▶ W ramach inicjatyw wielostronnych, na mocy których finansowane są projekty w kilku lub wszystkich państwach EPS.
 - ▶ W postaci współpracy regionalnej między dwoma lub więcej państwami partnerskimi, a także przez programy współpracy transgranicznej między państwami członkowskimi a krajami partnerskimi, realizowanych wzdłuż ich wspólnej części zewnętrznej granicy UE (w tym Rosji).
-

Finansowanie działań w ramach ENI

- ▶ Całkowity budżet Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa wynosi ponad 15,4 mld EUR na lata 2014–2020, z czego 80% przeznaczone jest na finansowanie programów dwustronnych, 35% przypada na wsparcie wielostronne (ponadnarodowe), a jedynie 5% na programy współpracy transgranicznej.
-

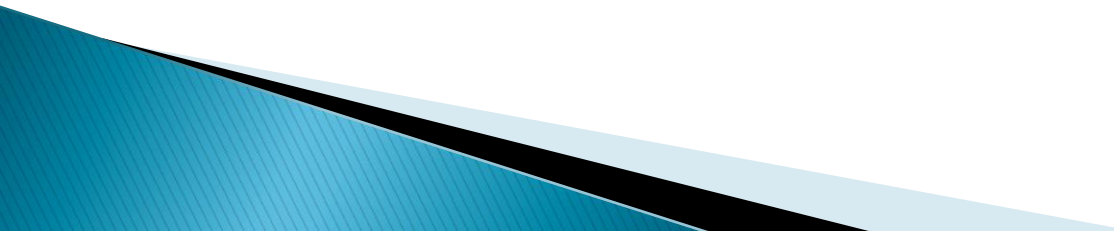
Priorytety ENI

- ▶ ENI w szczególności popiera reformy polityczne i gospodarcze – ma na celu promowanie demokracji, praworządności i poszanowania praw człowieka, trwałego rozwoju i przejścia do gospodarki rynkowej w państwach partnerskich, a także wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu i terytorialnemu, w tym stopniowej integracji na rynku wewnętrznym UE, współpracy energetycznej, dostosowania do zmian klimatycznych i zarządzania zasobami naturalnymi.

Współczesna pomoc w ramach ENI

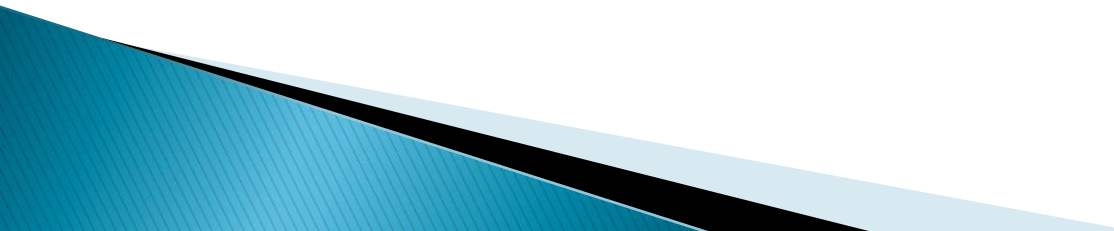
- ▶ Jest oparta na podejściu motywacyjnym, które przewiduje przekazanie większych nakładów finansowych dla państw implementujących demokrację.
 - ▶ Skupia się na programach zakładających współpracę transgraniczną między partnerami.
 - ▶ Prowadzi do wzmocnienia więzi między UE a państwami partnerskimi przez możliwość uczestnictwa w wewnętrznych programach Unii, takich jak Erasmus +, Horyzont 2020 oraz COSME.
 - ▶ Angażuje lokalne organy i organizacje obywatelskie do przygotowania, wdrażania i monitorowania wsparcia UE.
-

Instrument Pomocy Przedakcesyjnej II

- ▶ Jest programem geograficznym, z którego środków finansowych realizowana jest pomoc rozwojowa dla państw-kandydatów do Unii Europejskiej.
 - ▶ Postanowienia Instrumentu oparte są o wytyczne uprzednio funkcjonujących programów pomocowych PHARE II, ISPA, SAPARD oraz funduszy przedakcesyjnych dla Turcji
 - ▶ Instrument został wprowadzony w 2007 r., którego budżet opiewał na 11,5 mld EUR.
 - ▶ Druga edycja programu, obejmująca lata 2014–2020, dysponuje środkami finansowanymi w wysokości 11,7 mld EUR.
-

Wsparcie UE przez IPA II

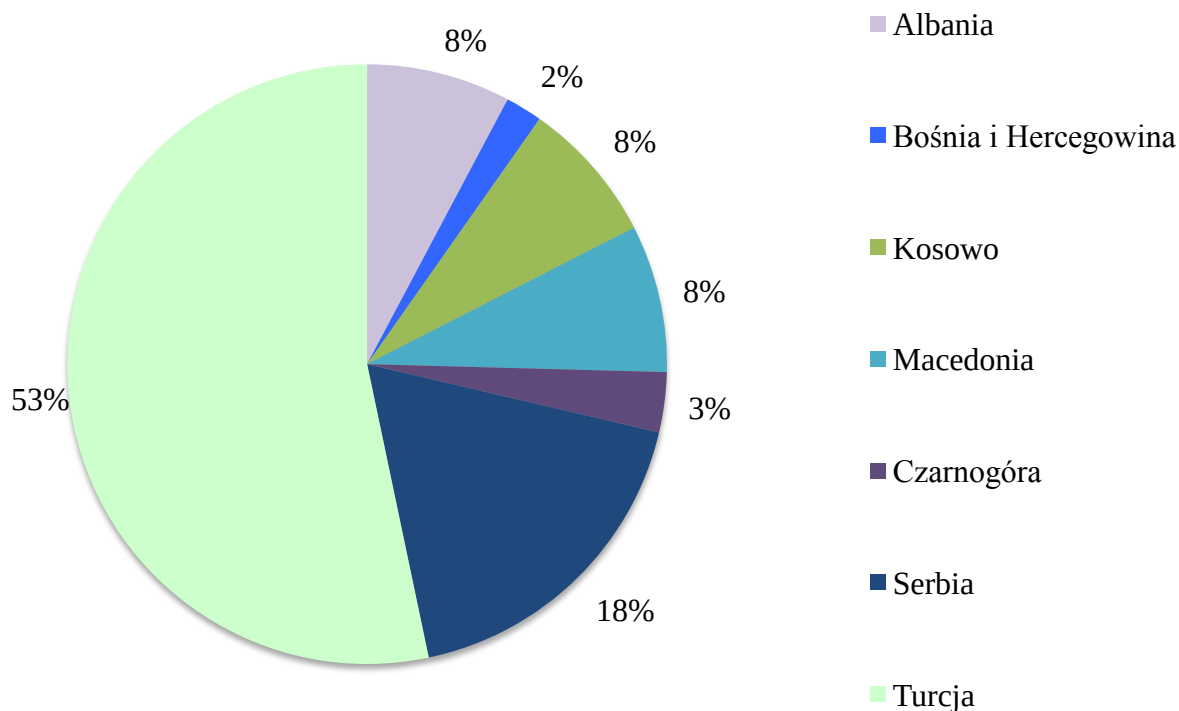
Zakłada wprowadzenie zmian społecznych, gospodarczych i prawnych w państwach będących w przyszłości lub potencjalnymi państwami członkowskimi UE i koncentruje się na:

- ▶ reformach sektora publicznego;
 - ▶ reformach prawnych;
 - ▶ zrównoważonym rozwoju gospodarczym;
 - ▶ rozwoju społecznym, w tym na rzecz demokratyzacji, równości płci oraz zatrudnienia;
 - ▶ rolnictwie i rozwoju obszarów wiejskich.
-

Zasięg geograficzny IPA II

- ▶ Państwa objęte finansowaniem w ramach IPA to:
Albania, Bośnia i
Hercegowina, Macedonia, Kosowo, Czarnogóra
Serbia oraz Turcja.
- ▶ Większość pomocy zleconej za pośrednictwem
IPA II służy do bezpośredniej współpracy z
krajami partnerskimi i jest zarządzana przez
instytucje rządowe i zdecentralizowane organy w
krajach partnerskich.

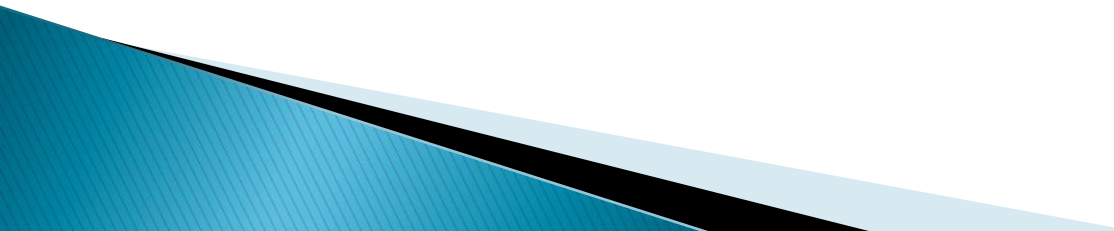
Podział środków finansowych Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej w latach 2014–2020

Działania pomocy rozwojowej w ramach IPA II

- ▶ W okresie od 2014 r. do 2020 r. głównym celem jest wspieranie rozwoju dialogu społeczeństwa obywatelskiego, umacnianie społeczeństwa obywatelskiego, zarówno aby stworzyć popyt na większą przejrzystość, odpowiedzialność i skuteczność ze strony władz publicznych oraz aby decydenci polityczni skoncentrowali się bardziej na potrzebach obywateli.
- ▶ Wsparciem objęte są działania mające na celu trwały rozwój obszarów wiejskich, dostosowanie prawa dotyczącego bezpieczeństwa żywności do standardów europejskich, produkcję energii ze źródeł odnawialnych w zgodzie z celami klimatycznymi oraz rozwijanie zrównoważonego, niskoemisyjnego, inteligentnego i bezpiecznego transportu zgodnie z normami UE.

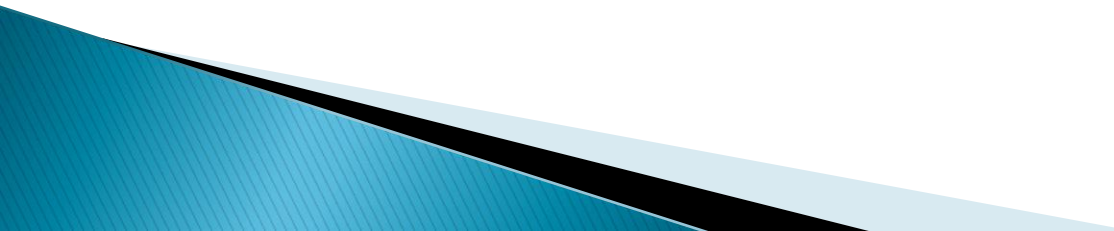
Instrument Partnerstwa

- ▶ Posiada budżet w wysokości 954,765 mln EUR.
 - ▶ Jego zadaniem jest wspieranie współpracy UE z państwami trzecimi w celu wzmocnienia między innymi konkurencyjności, badań i rozwoju oraz migracji, stwarza możliwości dla gospodarczej i akademickiej współpracy, jak również pomaga rozwiązywać globalne problemy takie jak bezpieczeństwo energetyczne i kwestie ochrony środowiska.
-

Instrument na rzecz Grenlandii

- ▶ Posiada budżet w wysokości 217,8 mln EUR na okres 2014–2020.
- ▶ Jego głównymi zadaniami jest wspieranie zrównoważonego rozwoju Grenlandii, głównie koncentrując się na dywersyfikacji gospodarki, kwalifikacji siły roboczej, klimatu oraz środowiska naturalnego i odzwierciedla partnerstwo pomiędzy UE z jednej strony a Grenlandią i Królestwem Danii z drugiej.

Europejski Instrument na rzecz Demokracji i Praw Człowieka

- ▶ Jest tematycznym instrumentem finansowania działań zewnętrznych UE ułatwiający rozwój i konsolidację demokracji, praworządności i praw człowieka.
 - ▶ Charakteryzuje się zasięgiem globalnym i działa na całym świecie.
 - ▶ Budżet EIDHR wynosi 1,3 mld EUR na lata 2014–2020.
 - ▶ Dzięki wysokiej elastyczności rozwiązuje problemy polityczne i reaguje na pojawiające się wyzwania.
-

Instrument na rzecz Przyczyniania się do Stabilności i Pokoju

- ▶ Posiada budżet w wysokości 2,3 mld EUR.
 - ▶ Jest głównym narzędziem pomagającym zapobiegać konfliktom, reagować na kryzysy, budować pokój, zapewniać stabilność oraz rozwiązywać globalne i transgraniczne zagrożenia bezpieczeństwa.
 - ▶ Jest on ulepszoną wersją swojego poprzednika: „Instrumentu na rzecz stabilności”.
 - ▶ Charakteryzuje się on między innymi większą elastycznością i większym wkładem w kluczowe problemy.
-

Instrument Współpracy w dziedzinie Bezpieczeństwa Jądrowego

- ▶ Posiada budżet w wysokości 225,321 mln EUR.
 - ▶ Jego głównym zadaniem jest promowanie bezpieczeństwa jądrowego i stała jego poprawa.
 - ▶ Zakres geograficzny INSC rozciąga się na kraje trzecie.
 - ▶ Jego programy odnoszą się zarówno do kwestii wydobywania Uranu w Afryce oraz norm bezpieczeństwa i ochrony środowiska w Czarnobylu i okolicach.
-

Dziękuję za uwagę